

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37

สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

Administration With Good Governance Of Schools

Network 37 Lad Krabang District Bangkok Metropolis

มุกนรินทร์ กิ่งจันมน^{1*}, อัครวิน เสนีชัย²

Muknarin Kingjanmon^{1*}, Atsavin Saneechai²

มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ^{1*,2}

Bangkok Suvarnabhumi University

Author for Correspondence: Email: Mukmuknarinmuk@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 127 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยเทียบสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามรายโรงเรียน จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม 5 ระดับ มีความน่าเชื่อถือทั้งฉบับอยู่ที่ระดับ .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.76$) รองลงมา ได้แก่ ด้านนิติธรรม ($\bar{X} = 4.73$) และด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.73$) และด้านที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.65$) 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า เปรียบเทียบตามเพศ เปรียบเทียบตามระดับการศึกษา เปรียบเทียบตามอายุ และเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล; ผู้บริหาร; กรุงเทพมหานคร

Received: 08/07/2568, Revised:04/09/2568, Accepted:04/09/2568

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of administration with good governance of schools network 37 Lad Krabang district office , Bangkok Metropolis 2) compare administration with good governance of schools in network 37 Lad Krabang district office, Bangkok Metropolis classified by gender, educational background, age, and work experience. The sample were 127 teachers at schools network 37 Lad Krabang district office, Bangkok Metropolis by using a stratified random sampling technique in which the population and sample sizes were proportionally allocated according to each school. Subsequently, simple random sampling was used. The tool used in the study was a 5-level questionnaire with a reliability level of .95. Data was analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance.

1. The level of administration with good governance of schools network 37 Lad Krabang district office , Bangkok metropolis .It was at a high level. ($\bar{X}$ = 4.70), The aspect with the highest average was the principle of responsibility ($\bar{X}$ = 4.76), followed by the principle of justice ($\bar{X}$ = 4.73), and the principle of effectiveness ($\bar{X}$ = 4.73), The aspect with the lowest ranking was the principle of participation ($\bar{X}$ = 4.65).

2. Results of comparing administration with good governance of schools network 37 Lad Krabang district,Bangkok metropolis. When classified by gender, educational level, age, and work experience, the overall comparisons revealed no statistically significant differences among the groups.

Keywords: Administration, Good Governance, Bangkok Metropolis

1.บทนำ

การพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการ และการให้บริการของท้องถิ่นและความโปร่งใส กระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จึงยกระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภาครัฐโดยเร่ง ปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถให้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐานแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียม มีการเชื่อมโยงจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นได้อย่างมีบูรณาการ และมีธรรมาภิบาล เพื่อรักษาเสถียรภาพทางสังคม และฟื้นฟูความเชื่อมั่นในรัฐ เป็นการเสริมสร้างทุนทางสถาบันของประเทศ ซึ่งการปฏิรูปภาครัฐเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของไทยมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม

ประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่าง ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่นและวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมาย ของประเทศใน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ซึ่งต้องมีการปรับระบบ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลภาครัฐ โดยให้ความสำคัญ กับการพัฒนาบุคลากรให้มี ทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐแบบดิจิทัล รวมถึงยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัย หมดความ จำเป็น พร้อมกับการพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต เพื่อให้ประเทศไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะ ทันสมัย คล่องตัว และตอบโจทย์ประชาชน สามารถเป็นปัจจัย ผลักดันการพลิกโฉมประเทศได้อย่างแท้จริง (ราชกิจจานุเบกษา, 2565: 16-136)

การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษายุทธศาสตร์ที่ 6 เป็น ยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดระบบ รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมและพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษาให้รัฐ สามารถใช้ทรัพยากรในการกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนาผู้เรียนและกำลังคนของ ประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน แก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สนองตอบความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาและ สังคม ด้วยความรับผิดชอบต่อ มีความโปร่งใส และ ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาระบบการผลิต ใช้ และพัฒนาครูให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ตรงกับความรู้ความสามารถมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 172)

ธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการ จัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาชน โดยครอบคลุมถึงฝ่ายวิสาหก ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความ สามัคคีและร่วมกัน เป็นพลังก่อให้เกิด การพัฒนาที่ยั่งยืนและส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งอัน เป็นการปกป้องสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่ประเทศชาติ เพื่อบรรเทา ป้องกันหรือแก้ไข เยียวยา ภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความ ยุติธรรม ความ โปร่งใส และความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการ ปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็น ไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน พรทิพย์ เลี่ยมใจดี (2562 : 93) การบริหาร ประเทศโดยใช้หลักธรรมาภิบาล จะเป็นค่านิยมพื้นฐานหรือระบบคุณค่า สำหรับการยึดถือ และประพฤติปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในอันที่จะส่งผลต่อ ความมั่นคงผาสุกของคนในชาติหากสังคมใดผู้นำประเทศ หรือผู้ปกครองประเทศและ ประชาชนมีการปกครองโดยยึดหลักธรรมาภิบาลแล้ว สังคมนั้นจะเกิดความเข้มแข็ง จะเห็น ได้ว่าแนวคิดในเรื่องของธรรมาภิบาลมีการเผยแพร่และได้รับการยอมรับในการนำไปปฏิบัติใช้ อย่างกว้างขวางทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชน ดังปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีสาระสำคัญในเรื่องของธรรมาภิบาลของการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอันประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานหน่วยงานราชการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2566-2570 ยุทธศาสตร์บริการภาครัฐโดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางลดบทบาทภาครัฐและเปิดการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนอื่น ขับเคลื่อนผลิตภาพภาครัฐด้วยนวัตกรรมและดิจิทัล เพื่อให้การบริหารงานของภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555 : 34)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวในการบริหารจัดการจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลที่ดีตามมาตรฐานสากล โดยมีรากฐานมาจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ที่วางหลักการสำคัญในการสร้างความโปร่งใส การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงชุมชนซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สะสมจนถึงขั้นวิกฤตในภาคเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รัฐบาลได้ส่งเสริมค่านิยมและวิถีปฏิบัติที่ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ถูกต้อง เป็นธรรมโปร่งใสและตรวจสอบได้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2542 ที่กำหนดหลักการ 6 ประการในการบริหารจัดการ ได้แก่นิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นองค์ประกอบหลักในการจัดทำเกณฑ์เพื่อระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐ โดยมีการวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลร่วมกับหลักการกำกับดูแลองค์การที่ดี กฎหมายและแนวทางการกำกับดูแลในประเทศไทย และหลักธรรมาภิบาลของต่างประเทศจากหลายหน่วยงาน รวมถึงหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ และสร้างประโยชน์ต่อประชาชน สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555 : 37)โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องบริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานของเมืองหลวง ก็จำเป็นต้องดำเนินการบริหารตามหลักการนี้อย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติพบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและความเชื่อมั่นของสังคมต่อระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน หนึ่งในปัญหาที่พบอย่างเด่นชัดคือเรื่องของ ความโปร่งใส แม้ว่าจะมีระเบียบและข้อกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้ทรัพยากร แต่ในหลายกรณีกลับพบว่าข้อมูลเหล่านี้ยังไม่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึงหรือเข้าใจยากสำหรับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งนำไปสู่ความคลางแคลงใจในเรื่องของความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณ นอกจากนี้ ในบางกรณียังมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้งบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ที่ไม่จำเป็น หรือการดำเนินโครงการที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ความรับผิดชอบ ก็เป็นอีกประเด็นที่

พบว่ามีปัญหาในบางโรงเรียน ผู้บริหารบางคนอาจไม่แสดงความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือไม่มีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ขาดกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลที่ชัดเจน รวมทั้งไม่เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง หรือ คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการตรวจสอบหรือเสนอแนะอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ปัญหาเรื่อง ความมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ก็ยังเป็นจุดอ่อนสำคัญ แม้ว่าแนวทางของการบริหารสถานศึกษาจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน แต่ในความเป็นจริงหลายโรงเรียนยังคงบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจ โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ตัดสินใจหลักโดยไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ขาดความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในระยะยาว อีกปัญหาที่ไม่อาจมองข้ามได้คือ ความไม่เสมอภาคในการจัดสรรทรัพยากร โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ใจกลางเมืองมักได้รับการสนับสนุนทั้งงบประมาณและบุคลากรมากกว่าโรงเรียนในพื้นที่รอบนอกหรือในชุมชนแออัด ซึ่งเป็นการตอกย้ำความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทำให้เด็กนักเรียนบางกลุ่มยังเข้าไม่ถึงโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม โดยเฉพาะกลุ่มเด็กพิการ เด็กยากจน และเด็กต่างด้าว (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2567 : 12)

โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดลานบุญ โรงเรียนวัดสังฆราชา โรงเรียนวัดลาดกระบัง และโรงเรียนวัดบำรุงรื่น โดยมีการกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้ได้รับการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และทักษะชีวิต โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารให้สอดคล้องกับเป้าหมายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งความสำเร็จขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่มีคุณภาพในการพัฒนาโรงเรียน ครู และนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในด้านความรู้และคุณธรรม อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการบริหารภายในโรงเรียนยังประสบอุปสรรคเนื่องจากครุมีภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการสอนเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อเวลาเตรียมการสอนและการดูแลนักเรียน ขณะเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ครูจึงต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา ซึ่งอาจทำให้การพัฒนาผู้เรียนล่าช้า นอกจากนี้ ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นบุคลากรรุ่นใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์ ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ และประสิทธิภาพของระบบงาน จึงจำเป็นต้องมีการจัดการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษานั้นต้องมีการบริหารด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องยึดการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม มีความโปร่งใสได้รับการยอมรับ และเชื่อถือ ดังนั้น ผู้บริหารในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง จะต้องมีการนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริหารงานทุกด้านอยู่เสมอเพื่อการทำงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครโดยจะศึกษาในลักษณะ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้งหมด 6 ด้าน คือ นิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความคุ้มค่า

เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย มาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และเป็นแนวการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 190 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 107-110) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างคือ 127 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยเทียบสัดส่วนของประชากร และกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างรายโรงเรียน จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนวัดลานบุญ	76	52
2. โรงเรียนวัดลาดกระบัง (ศิลาภิรัตอุปถัมภ์)	49	33
3. โรงเรียนวัดบำรุ้งริน	38	25
4. โรงเรียนวัดสังฆราชา	27	17
รวม	190	127

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย 1 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยสังเคราะห์กรอบแนวคิดของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน เพื่อที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้และเลือกกลุ่มตัวแปรที่มีความถี่เกินร้อยละ 70 ขึ้นไป 6 ด้าน จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (C - Coefficient) (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .95 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยการสร้างเครื่องมือการวัดตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยกำหนดระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอยู่ใน มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอยู่ใน มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอยู่ใน ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอยู่ใน น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอยู่ใน น้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 127 คน แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกได้ดังนี้จำแนกตามเพศ เพศชาย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 37.01 เพศหญิงจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 62.99 จำแนกตามระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 59.06 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 40.94 จำแนกตามอายุ อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 อายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 56.69 อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 80 คนคิดเป็นร้อยละ 62.99 ระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 29.92 และมากกว่า 20 ปีขึ้นไปจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.09

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังนี้

1.ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.76) รองลงมา ได้แก่ ด้านนิติธรรม ($\bar{X}$ = 4.73) และด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.73) และด้านที่อยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.65)

1.1 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ได้มีการกำหนด ปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ รองลงมาได้แก่ ข้อมีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อมีการให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเพื่อนำมาใช้ในสถานศึกษา

1.2 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวม ($\bar{X}$ = 4.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อมีการลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เพื่อลดภารกิจที่ล้าสมัยไม่มีความจำเป็น มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ มีการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อมีการใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ใช้ไป

1.3 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร ด้านหลักคุณธรรม โดยรวม ($\bar{X}$ = 4.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ได้แก่ ข้อส่งเสริมให้ครูยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อเสนอส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย

1.4 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่อง ข้อได้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อสาธารณชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ เรื่อง ได้มีการปฏิบัติราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ต่อมาได้แก่ เรื่อง ข้อได้มีการวางระบบให้สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารได้โดยง่าย ตรวจสอบได้ และเรื่องได้มีการประชุม วางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย

1.5 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อได้มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถร่วมกันตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ข้อได้มีการปฏิบัติงานโดยรับฟังความคิดเห็นทุกคน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อได้มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนส่วนร่วมในการวางแผนปัญหา และประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

1.6 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ได้มีการวางระบบการรายงานความก้าวหน้าต่อสาธารณะมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ได้มีการจัดเตรียม วางแผน แก้ไข เพื่อบรรเทาปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ข้อได้มีการอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

1. เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการการศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1 จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมที่ไม่ทุจริต ไม่ประพฤติผิดวินัย หรือกระทำผิดมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย และถูกต้องตามกรอบของคุณธรรมและจริยธรรม ปฏิบัติราชการด้วยความมีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง โปร่งใส มีศีลธรรม คุณธรรม ตรงตามความคาดหวังของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของโรงเรียน รวมทั้งยึดมั่นในหลักคุณธรรม ค่านิยม มาตรฐานจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ทำให้ผู้รับบริการ ครูและบุคลากร ชุมชน เกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือ ในตัวผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมาจึงทำให้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรเศวต วงษ์เฉลียง (2564 : 61) ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (ไสวราษฎร์อุปถัมภ์) ผลการวิจัยพบว่า ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1) จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรตามความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญอย่างเหมาะสม และเท่าเทียม มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดหน้าที่ และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงาน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด มีการปรับปรุงข้อบังคับของโรงเรียนโดยร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เป็นธรรม และปฏิบัติได้จริง อีกทั้งจัดอบรมเกี่ยวกับกฎระเบียบเป็นประจำทุกปี รวมถึงการดูแลนักเรียนโดยเคารพสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2564 : 78) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักประสิทธิภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ผู้บริหารมีการบริหารโรงเรียนภายใต้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และสร้างผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุน โดยการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายและอำนวยความสะดวก รวมถึงการยกเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น นอกจากนี้ ยังมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งการจัดทำรายงานการเงินที่สม่ำเสมอและถูกต้องได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการทำงาน จึงทำให้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในด้านหลักประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย สุปิงคลัด (2560 : 1-16) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต สพม.28 ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3) จากศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาลจะส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน โดยเน้นความซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ส่งผลให้การบริหารงานเป็นธรรม ไม่ลำเอียง ทั้งยังพัฒนาคุณธรรมของบุคลากร สร้างแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน และปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีและความไว้วางใจในโรงเรียน คุณธรรมในการบริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัย สุปิงคลัด (2560 : 1-16) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ความคิดเห็นของครู

เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต สพม.28 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4) จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ความสำคัญกับความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลและการตัดสินใจ โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ โครงการ และการประเมินผล เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถตรวจสอบและเข้าใจได้อย่างชัดเจน

ความโปร่งใสดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือ ลดโอกาสการทุจริต และทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพ ดำเนินงานได้ตามเป้าหมายอย่างราบรื่นและเป็นธรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูวินทร์ รักษ์พงศ์ (2559 : 82) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5) จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาลให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญของโรงเรียน การมีส่วนร่วมนี้ช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม เสริมความรับผิดชอบ และพัฒนาการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง เกิดความไว้วางใจระหว่างผู้บริหารกับบุคลากร ส่งผลให้การตัดสินใจมีคุณภาพและนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑากาญจน์ เก่งกลกิจ (2564 : 78) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

6) จากการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อทุกด้านของการดำเนินงานโรงเรียน โดยกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วัดผลได้ และบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ พร้อมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของการตัดสินใจทั้งดีและไม่ดี มีการชี้แจงต่อสาธารณะอย่างเหมาะสมนอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครู บุคลากร และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน สร้างบรรยากาศองค์กรที่เน้นความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้การบริหารงานมีความโปร่งใสและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรรณิภา ไชยศรี (2563 : 92) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยรวมมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูเพศชายให้ความสำคัญกับการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญกับการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่ายจากการวิจัยครั้งนี้ เพศชายให้ด้านหลักความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก ส่วนเพศหญิงให้ด้านหลักประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับแนวคิดของ มนธกานต์ สุดาเดช (2560 : 57) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวให้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ ทั้งในชุมชนและสถานศึกษามาพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ได้เต็มแรงค้ำให้รู้ถึงคุณค่าของทรัพยากร จึงทำให้ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับระดับการศึกษา แต่ขึ้นอยู่กับการศึกษา ทักษะการบริหาร และความมุ่งมั่นในการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลการที่ผลลัพธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาต่างกันอาจจะมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูวินทร์ รักษ์พงศ์ (2559 : 82) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับทางการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก อายุแตกต่างกันของครูผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน มีความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบได้ เป็นหลักการที่เน้น

คุณภาพการบริหารงานมากกว่าอายุแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรชัยสุพิงคลัต (2560 :1-16) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนกันทรารมณ อำเภอกันทรารมณ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต สพม.28 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบังกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนมีลักษณะที่เน้นการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส รับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้จากการอบรม การพัฒนาทักษะการบริหาร และการทำงานในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนา ไม่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาหรือประสบการณ์การทำงานที่ยาวนานเท่านั้นการที่ผลการวิเคราะห์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ภูวนทร์ รักพงษ์ (2559 : 82) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 จากการวิจัย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายตรวจสอบผลการดำเนินงาน จัดประชุมร่วมกับครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมส่งเสริมให้ชุมชน

และคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโรงเรียน

6.1.2 จากการวิจัย พบว่า ด้านคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยรองสุดท้าย ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และปฏิบัติงานตามหลักจริยธรรม โดยเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดหลักคุณธรรมในการบริหาร และสนับสนุนบุคลากรอย่างเท่าเทียม

6.1.3 จากการวิจัย พบว่า ด้านความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสามจากท้าย ผู้บริหารควรรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ จัดประชุมเปิดเผยข้อมูล และเตรียมข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้ตรวจสอบได้ง่ายและโปร่งใส

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษา เรื่อง ความต้องการของครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

6.2.2 ควรมีการศึกษา เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

6.2.3 ควรมีการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา

7.ข้อค้นพบ/องค์ความรู้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 จากการศึกษาเอกสารของนักวิชาการ โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน เพื่อที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้และเลือกกลุ่มตัวแปรที่มีความถี่เกินร้อยละ 70 ขึ้นไป ได้จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม และด้านการมีส่วนร่วม สรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 37 สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

8. บรรณานุกรม

- จุฑาภาญจน์ เก่งกลกิจ. (2564). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตธรรมจักรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, หน้า 78.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : สุริยวิทยาสาน.
- พรชัย สุปิงคลัด. (2560). การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน ก้นทรารมณำ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ. วารสารบัณฑิตศึกษา, ปีที่ 15 ฉบับที่ 10 ประจำเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2560 , หน้า 1-16.
- พรธนิภา ไชยศรี. (2563). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, หน้า 92.
- พรทิพย์ เลี่ยมใจดี. (2562). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, หน้า 93.
- ภูวินทร์ รักขังพงศ์. (2559). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, หน้า 82.
- มนธกานต์ สุตาเดช. (2560). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด, หน้า 57.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570). เล่ม 139 ตอนที่ 258 ง, หน้า16-136.
- วัชรเศวต วงษ์เฉลียง. (2564). ธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, หน้า 61.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2567). รายงานการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, หน้า 12.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2555). **รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 172.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of psychological test (5th ed.)**. New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities**. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 107-110.
- Likert, R. (1987). **New patterns of management**. New York: McGraw-Hill.